

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
VIEŠŪJŲ IR PRIVAČIŲ INTERESŲ DERINIMO ĮSTATYMO NR. VIII-371 2 IR 6
STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo pakeitimu siūloma, kad asmenys, deklaruodami savo viešuosius ir privačius interesus, prie šiuo metu nurodomų duomenų apie juridinius asmenis, kuriuose jo, jo sutuoktinio, sugyventinio ar partnerio turimų akcijų suteikiami balsai visuotiniame akcininkų susirinkime ar turimos juridinio asmens dalyvio teisės kitų teisinių formų juridiniuose asmenyse leidžia daryti lemiamą įtaką šių juridinių asmenų veiklai, nurodytų ir šių juridinių asmenų ir jų kontroliuojamų ūkio subjektų vykdomą ūkinę veiklą su Rusijos Federacijoje ir (ar) Baltarusijos Respublikoje veikiančiais fiziniiais ir (ar) juridiniais asmenimis, atskleidžiant šių asmenų susitarimą (-us).

Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. vasario 24 d. rezoliucijoje Nr. XIV-930 „Dėl Rusijos ir Baltarusijos agresijos prieš Ukrainą“ konstatavo, kad Rusijos Federacijos veiksmai daro reikšmingą neigiamą poveikį ne tik Europos Sąjungos ir Šiaurės Atlanto sutarties organizacijos (NATO), labiausiai – Rytų, narių, bet ir visos Europos saugumui. Lietuvos Respublikos Seimas 2022 m. gegužės 10 d. pripažino Rusijos Federacijos vykdomą karą prieš Ukrainą ukrainiečių tautos genocidu, o Rusijos Federaciją, kurios karinės pajėgos sąmoningai ir sistemingai renkasi bombarduoti civilinius objektus, – terorizmą remiančia ir vykdančia valstybe. Atsakomybė už Rusijos karą prieš Ukrainą tenka ir Baltarusijai. Rusija nuo karo pradžios naudoja Baltarusijos teritoriją, dislokuoja joje savo karius. Pabrėžtina, kad didžioji dauguma Rusijos piliečių palaiko savo šalies agresorės karinius veiksmus, nesiima veiksmų stabdyti savo šalies režimo agresiją, todėl kyla klausimas – ar ir toliau vykdomi ir plėtojami ekonominiai ryšiai su Rusija ir Baltarusija neprisideda prie autoritarinių režimų ekonomikos palaikymo.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai ir rengėjai

Įstatymo projektą iniciavo Nacionalinio saugumo ir gynybos komiteto pirmininkas Laurynas Kasčiūnas.

3. Kaip šiuo metu reguliuojami Įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Šiuo metu viešuosius ir privačius interesus deklaruojantys asmenys, kaip nurodyta Viešųjų ir privačių interesų derinimo įstatymo 2 straipsnio 5 dalyje, teikia deklaracijoje duomenis apie juridinius asmenis, kuriuose jo, jo sutuoktinio, sugyventinio ar partnerio turimų akcijų suteikiami balsai visuotiniame akcininkų susirinkime ar turimos juridinio asmens dalyvio teisės kitų teisinių formų juridiniuose asmenyse leidžia daryti lemiamą įtaką šių juridinių asmenų veiklai, tačiau šiuo metu neturi pareigos nurodyti ar tie juridiniai asmenys ir jų kontroliuojami ūkio subjektai vykdo ūkinę veiklą su Rusijos Federacijoje ir (ar) Baltarusijos Respublikoje veikiančiais fiziniiais ir (ar) juridiniais asmenimis.

4. Siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo pakeitimo projektu siekiama paskatinti su viešuosius ir privačius interesus deklaruojančiais asmenimis susijusias įmones atsisakyti verslo ryšių su Rusijos Federacija ir Baltarusijos Respublika.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai, galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta
Galimų neigiamų pasekmių nenumatoma.

6. Galima priimto įstatymo įtaka kriminogeninei situacijai, korupcijai
Priimtas projektas neturės neigiamos kriminogeninei situacijai ir korupcijai.

7. Galima priimto įstatymo įtaka verslo sąlygoms ir jo plėtrai
Priimtas projektas neturės neigiamos įtakos verslo sąlygoms ir jo plėtrai.

8. Ar įstatymo projektas neprieštaruoja strateginio lygmens planavimo dokumentams
Projektas neprieštaruoja strateginio lygmens planavimo dokumentams.

9. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios
Priėmus įstatymą, kitų įstatymų priimti, keisti ar pripažinti netekusiais galios nereikės.

10. Įstatymo projekto atitikties Valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimams, sąvokų ir terminų įvertinimas
Projektas parengtas laikantis Valstybinės kalbos ir Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų.

11. Įstatymo projekto atitikties Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei
Projektas neprieštaruoja Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

12. Įstatymui įgyvendinti reikalingi įgyvendinamieji teisės aktai, juos priimti turintys subjektai
Nėra reikalingų priimti įgyvendinamųjų teisės aktų.

13. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti
Privačių interesų registro tobulinimui reikalinga nuo 120 iki 150 tūkst. Eur. papildomų biudžeto lėšų, įgyvendinant patobulinimus papildoma (tęstinė) nauda bus ta, kad VTEK turės papildomas sąsajas su Registrų centru.

14. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados
Projekto rengimo metu specialistų vertinimų, rekomendacijų ir išvadų nebuvo gauta.

15. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis
Viešųjų ir privačių interesų deklaravimas.

16. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai
Nėra.

Teikia
Seimo nariai:
Laurynas Kasčiūnas